

Sant Iohannes sach
(Kázání na den Mládětek, Q13a)

Svatý Jan viděl ve vidění na hře Siónu stát beránka a u něj čtyřicet čtyři, kteří nebyli ze země a nevzali si ženy. Byly to panny a byly hodny¹ toho jména; a kamkoli se vydal beránek, tam se s ním všechny vydaly a zpívaly s beránkem obzvláštní zpěv a na hlavách měly vepsány jeho jméno a jméno jeho otce.

A Jan řekl, že viděl stát beránka na hoře. A já říkám, že Jan sám byl horou, na níž stanul beránek; a kdokoli chce vidět onoho božského beránka, musí se sám stát horou a dospět k tomu nejčistšímu a nejvyššímu z něj.

Další věc, kterou říká [je], že viděl beránka stát na hoře. Když něco stojí na něčem, dotýká se to svojí nejnižší částí nejvyšší částí nižšího. Bůh se dotýká všeho a [přesto] zůstává nedotčen. Bůh zůstává nade vším sám v sobě spočívající a jeho nepohnutost obsahuje všechno stvoření. A všechno stvořené má vyšší a nižší [část]. Tomu tak u Boha není. Bůh je nade vším a nic se ho nedotýká. Všichni tvorové hledají [někde] mimo sebe to, [co jim chybí], co nemají. Bůh tak nečiní. Bůh nehledá nic mimo sebe. Vše, co [v sobě] má stvoření, má Bůh v sobě plně. Je základem, souhrnem všeho tvorstva. [U stvořeného] je jistě pravda, že jedno předchází druhé, respektive se jedno rodí dříve než druhé. To [zrození] mu však neudílí bytí; to má už samo své.² Bůh [však] je nesložená neměnnost, spočinutí v sobě samém. U stvoření [je to] podle ušlechtilosti jeho přirozenosti [tak], že čím více v sobě spočívá, tím více se i vydává. Obyčejný kámen, jako [třeba] láva nevypovídá nic více, nežli, že je kámen. Drahý kámen ovšem má velikou sílu proto, že má svoji substanci v sobě, spočívání v sobě, takže hned pozdvihá hlavu a láká nás. Mistři praví, že nic stvořeného není tak identické se sebou samým jako duše a tělo. A nic také se tolik nevydává jako duše ve své nejvyšší části.

A říká: Viděl jsem stát beránka. Z toho se můžeme poučit o čtvrtém. První: Beránek sytí, odívá a činí tak v dobrotě, a to by mělo oslovit naše chápání: že jsme toho tolik od Boha přijali a tolik dobrého nám činí; mělo by nás to přimět [k tomu], abychom veškerým svým konáním nehledali [nic], než jeho chválu a čest. Druhé: Beránek se postavil. Jedná velmi laskavě: jako *přítel* se zastává svých *přátel*., tak stojí Bůh při nás a stojí při nás vytrvale a neustále.

A říká: Bylo s ním stále množství; a všichni ti měli jeho jméno a jméno jeho otce napsán na hlavách. Měli bychom mít v sobě vepsáno přinejmenším boží jméno. Máme v sobě nést boží obraz a má v nás zářit jeho světlo, chceme-li být Janem.

--- *konec*

1 Volím tuto gramatickou formu, jakkoli mohu být obviněn z neznalosti a formalismu. Jde samozřejmě o ten problém, že – jak v apokalyptické předloze, tak zde u Eckharta (u toho ostatně tento motiv se objevuje i jinde!) jde o MUŽSKÉ panny, což je *contradictio in adiecto*.

2 V tomto je Eckhart věrným žákem Alberta a hlavně Tomáše, příslušníkem dominikánské školy.